

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10562 af 18/11/2008 (Gældende)

Klage over manglende udredning ved tilfældighedsfund ved ultralydsscanning

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, j. nr.
0868603

Klage over manglende udredning ved tilfældighedsfund ved ultralydsscanning

Patientklagenævnet finder ikke grundlag for at kritisere overlæge <*> for hans vurdering af ultralydsscanningerne af <*> den 23. oktober 2002 og den 28. juni 2004 på røntgen afdeling, <*>, jf. lægelovens § 6.

Hændelsesforløb

<*> var en 60-årig kvinde, som den 11. oktober 2002 blev henvist til radiologisk undersøgelse med henblik på røntgen af venstre knæ samt en oversigt over galdeblæren for at udelukke galdesten.

Den 23. oktober 2002 blev ultralydsscanningen af galdeblæren udført på billeddiagnostisk afdeling, <*>. Ultralydsscanningen blev beskrevet af overlæge <*>, som fandt, at undersøgelsen ikke viste sten i galdeblæren, men at der var cyster i leveren og begge nyrer.

<*> fik den 27. maj 2004 en ny henvisning til scanning af leveren, da hendes praktiserende læge ønskede en kontrolscanning af leveren for at se, om der var udvikling.

Ultralydsscanningen af leveren blev foretaget den 28. juni 2004 på røntgen afdeling, <*>, og beskrevet af overlæge <*>. Overlægen fandt, at ultralydsscanningen fortsat viste levercyster med samme udbredning, antal og størrelse. Der blev ved undersøgelsen desuden som noget nyt set en forstørrelse af højre binyre. Overlægen fandt videre, at det ikke ultralydsmæssigt kunne afgøres, om det var en knude eller udsæd fra en kræftknude.

Klagen

Der er klaget over følgende:

At de læger, der var involverede i scanning af <*> den 23. oktober 2002 og den 28. juni 2004 på <*>, ikke foretog en korrekt behandling af hende.

Det er hertil anført, at <*> af lægerne ikke modtog en korrekt behandling i forbindelse med scanningerne den 23. oktober 2002 og den 28. juni 2004.

Nævnets afgørelse af klagen

Overlæge <*> har ikke overtrådt lægelovens § 6 ved sin vurdering af ultralydsscanningerne af <*> den 23. oktober 2002 og den 28. juni 2004 på røntgen afdeling, <*>.

Begrundelse

Det fremgår af journalmaterialet, at <*> den 11. oktober 2002 af sin praktiserende læge blev henvist til radiologisk undersøgelse med henblik på røntgen af venstre knæ og ved samme lejlighed en oversigt over galdeblæren for at udelukke galdesten.

Af journalmaterialet fremgår det, at ultralydsscanningen af galdeblæren blev udført den 23. oktober 2002 på røntgen afdeling, <*>. Ultralydsscanningen blev beskrevet af overlæge <*>, som fandt, at undersøgelsen ikke viste sten (konkrementer) i galdeblæren, men at der var cyster i leveren og begge nyrer.

Overlæge <*> har i sin udtalelse til sagen anført, at ultralydsundersøgelser på røntgen afdeling, <*>, ofte bliver udført af sygeplejersker eller radiografer, men at alle ultralydsundersøgelser bliver beskrevet af røntgenlæger.

Patientklagenævnet kan oplyse, at en læge efter lægelovens § 6, stk. 1, kan delegere sit ansvar til en medhjælp. Såvel lægfolk som autoriserede sundhedspersoner kan anvendes som medhjælp.

Nævnet finder på det foreliggende grundlag, at det ikke var under normen for almindelig anerkendt faglig standard, at lægen delegerede udførelsen af ultralydsundersøgelserne til en sygeplejerske.

Det er endvidere nævnets opfattelse, at overlæge <****> på relevant vis beskrev ultralydsundersøgelsen af <****> den 11. oktober 2002.

Nævnet har herunder lagt vægt på, at indikationen for <****>s ultralydsscanning var en undersøgelse af, om der var galdesten i galdeblæren, hvilket overlæge <****> relevant fandt, at der ikke var.

Det er videre nævnets opfattelse, at overlæge <****> beskrev tilfældigt opdagede lever- og nyrecyster, samt at højre binyreregion også blev scannet ved ultralydsundersøgelsen.

Nævnet kan oplyse, at normale binyrer sjældent ses, mens forstørrede binyrer, uanset årsag, ofte lader sig visualisere ved ultralydundersøgelser, med mindre indblikket til området er nedsat. Det kan der være flere årsager til, men sådanne forbehold vil man typisk ikke nævne, med mindre det er relevant i forhold til henvisningen.

Det er nævnets opfattelse, at resultatet af ultralydsundersøgelsen den 11. oktober 2002 ikke giver nævnet fuldt tilstrækkeligt grundlag for at afgøre, hvorvidt højre binyre var forstørret ved denne undersøgelse.

Nævnet finder anledning til at bemærke, at indikationen for ultralydsundersøgelsen var en oversigt over galdeblæren for at udelukke galdesten.

Det fremgår af journalmaterialet, at <****>s praktiserende læge den 27. maj 2004 gav hende en henvisning til scanning af leveren. I henvisningen anførte lægen, at <****> havde fået konstateret levercyster. Lægen anførte videre, at der fortsat var episoder med uro i området, og at han ønskede en kontrolscanning af leveren for at se, om der var udvikling.

Af journalmaterialet fremgår det, at ultralydsscanningen af leveren blev foretaget den 28. juni 2004 på billeddiagnostisk afdeling, <****>, og beskrevet af overlæge <****>. Overlægen fandt, at ultralydsscanningen fortsat viste levercyster med samme udbredning, antal og størrelse. Der blev ved undersøgelsen desuden som noget nyt set en forstørrelse af højre binyre, der enten kunne være overset eller være en ny forandring. Overlægen fandt videre, at det ikke ultralydsmæssigt (ultrasonisk) kunne afgøres, om det var en knude (adenom) eller udsæd fra en kræftknude (metastase).

Det er nævnets opfattelse, at overlæge <****> på relevant vis beskrev ultralydsundersøgelsen af <****> den 28. juni 2004.

Nævnet har herunder lagt vægt på, at hele det relevante område blev undersøgt, og at undersøgelsens resultater relevant blev beskrevet med særlig opmærksomhed på de ændringer, der sås i henhold til ultralydsundersøgelsen den 23. oktober 2002, hvilket var en forstørrelse af højre binyre.

Nævnet har videre lagt vægt på, at overlæge <****> relevant anførte, at han ikke ved ultralydsundersøgelsen kunne afgøre, om der var tale om en god- eller ondartet årsag til forstørrelsen af binyren, samt at svaret blev sendt til den henvisende læge.

Nævnet kan oplyse, at det er sædvanlig praksis at sende svar til den henvisende læge, der set i lyset af dennes øvrige kendskab til patienten må tage stilling til, om der skal foretages yderlige undersøgelser i form af billeddiagnostisk, urin- og blodprøver med mere.

Det er således nævnets opfattelse, at det var relevant, at overlæge <****> anførte differentialdiagnostiske muligheder i svaret til den henvisende læge, og at han ikke gav forslag til behandling eller nærmere udredning af de fundne forandringer.

På denne baggrund finder nævnet, at overlæge <****> handlede i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin vurdering af ultralydsscanningerne af <****> den 23. oktober 2002 og den 28. juni 2004 på røntgen afdeling, <****>.